

i hvilken Henseende man har troet at burde fastsætte 8 Tdr. Hartkorn som Grændsen. Der findes imidlertid her i Landet allerede et passende Antal Eiendomme med et Tilliggende af over 20 Tdr. Hartkorn, men ikkun meget faa med et Tilliggende af mellem 10 og 20 Tdr. Hartkorn, og da det maa ansees uønskeligt, at tilveiebringe et saadant Mellemled mellem de større Landeiendomsbesiddere og Gaardmændene, som Besidderne af slige større Gaarde vilde kunne danne, og derved tillige væsentligen bidrage til at udjævne den Modsætning, som fortiden finder Sted mellem de forskellige Classer af Landeiendomsbesiddere, antager man, at der bør sættes et Maximum af 20 Tdr. Hartkorn for den Størrelse, hvortil det ved Sammenlægning skal være tilladt at bringe et Jordbrug, og har man derved tillige taget i Betragtning, at ved at fastsætte et lavere Maximum vilde man affjære dygtige Mænd med Capitaler ihaende Leilighed til at erhverve slige Mellemgaarde, hvilket dog med Hensyn til Agerbrugets Udvikling her i Landet maa ansees for meget uønskeligt.

Indenfor de saaledes antagne Grændser bør Sammenlægningen vistnok være aldeles fri, dog under Jagttagelse af den Fremgangsmaade, som bestemmes, for at den fornødne Control kan føres med, at Grændserne ikke overskrides. Det formenes derhos, at den nugældende Bestemmelse om, at enhver under eet Brug samlet Jordeiendom skal være bebygget, bør bortfalde, da det er meest stemmende med de naturlige Forhold at overlade til Enhver at benytte sin Eiendom paa den Maade, han anseer for hensigtsmæssigst, selvfølgelig forsaavidt saadan Benyttelse ikke strider mod særegne Lovbud, saasom Fæstelovgivningen, Skovordningerne m. Fl.

Det er forudsat, at de ovenfor fremstillede Regler bør angaae alle Arter af Landeiendomme, altsaa baade Hovedgaardstart, Selveier- og Arvefæsteeiendomme og Fæstegods, da der ikke sjønnes at være nogen Anledning til at give forskellige Bestemmelser i saa Henseende, men derimod vel til saavidt muligt at søge den nu bestaaende Forskel mellem de anførte Arter af Eiendomme udjævnet. Saalænge imidlertid Fæsteforpligtelsen bestaaer, vil det være en

Følge af denne, at Bondejord og Hovedgaardstart ikke kunne forenes, med mindre Hovedgaardstarten undergives de om Bondejord gjældende Forskrifter. Under denne Betingelse antages det derimod, at Intet er til Hinder for saadan Sammenlæggelse, som ikke sjældent har fundet Sted i de Egne, hvor Hovedgaardene ere blevne udstykkede i mange mindre eller større Parceller.

Det vilde vel være meget uønskeligt, om Grændserne for Udskytnings- og Sammenlægningsfriheden kunde bestemmes ved saa fuldstændige Regler, at den Indenrigsministeriet nu overdragne Bemyndigelse til at tilstede Undtagelser fra Lovgivningen aldeles kunde bortfalde. Men det maa vistnok erkendes, at saavel Jordernes forskellige Bessaffenhed, ikke blot i de enkelte Provindser, men ogsaa i de forskellige Egne af disse, som ogsaa andre Omstændigheder, f. Ex. en uheldig Udskiftning m. v., maa gjøre det nødvendigt, at Ministeriet beholder en saadan Bemyndigelse; dog bør de hidtil brugte Bevillinger ad mandatum, som indløses med 14¹/₂ Rbd., formeentlig aldeles bortfalde.

I Overensstemmelse med det saaledes Udviklede, og, efter at have foretaget en Revision af Udskytningslovgivningen i det Hele, har man udarbejdet det medfølgende Udkast til Lov om Jordeiendoms Udskytning og Sammenlægning, og bliver ved de enkelte Paragrapher følgende at bemærke:

ad §§ 1 og 2.

Jorordningen 25de Marts 1791 § 4 sætter 12 Tønder Hartkorn som Maximum for en Bondegaard, ligesom Hovedgaardspareller med dette eller et lavere Hartkorn ifølge Jorordningen 22de November 1837 § 8 i visse Tilfælde sættes ved Siden af Bondergaarde.

Man har sat 8 Tønder Hartkorn som Maximum for de mindre Eiendomme i de Sogne, hvori ¹/₃ er henlagt under større Jordbrug, da det kun er undtagelsesviis, at Bondergaarde have et større Tilliggende, sfr. Kongelig Resolution 14de December 1791. Jovrigt henvises her til de foregaaende Bemærkninger angaaende Reglerne for Sammenlægning, hvorved Bestemmelserne i disse Paragrapher ere motiverede.